

Konferensen om Europas framtid

KORTFATTAT REFERAT

Arbetsgruppen för klimatförändringar och miljö, med Pasková (rådet/Tjeckien) som ordförande
17 december 2021 kl. 14.00-16:00

1. Inledande kommentarer från ordföranden

Efter att ha inlett mötet påminde ordföranden mötesdeltagarna om att rapporten från den andra sessionen i Europeisk medborgarpanel 3 fanns att tillgå på plattformen, likaså den tredje delrapporten om den flerspråkiga digitala plattformen. Hon meddelade också att hon hade för avsikt att hålla ytterligare ett arbetsgruppsmöte i början av januari 2022, förutsatt att begäran godkändes av konferensens styrelsemedordförande.

2. Medborgare rapporterar från Europeisk medborgarpanel 3 om det aktuella läget i deras diskussioner

Vad gäller det arbete som gjorts i Europeisk medborgarpanel 3 (Klimatförändringar, miljö/hälsa) i den aktuella frågan rapporterade en medborgarrepresentant om de framsteg som gjorts och framhävde reflektionerna om sparsam energiförbrukning och behovet av att minska överkonsumtionen, främja förnybara energikällor och investera i forskning. Hon hänvisade mer specifikt till den gemensamma jordbrukspolitikens bidrag till kvalitetskonsumtion och skyddet av naturliga livsmiljöer. Transporternas miljöpåverkan kan minskas om man gynnar järnvägar, minskar nybilsförsäljningen och erbjuder konsumenterna stöd för att konvertera bilar.

Medborgarrepresentanten påminde även om behovet av en EU-politik för vätgasfordon och en koldioxidskatt med ett bonus-malussystem. Avslutningsvis föreslog hon att naturrätten skulle skrivas in i EU:s konstitution.

En annan medborgarrepresentant underströk de höga föroreningsnivåer som är knutna till ett stort energibehov som tillgodoses genom fossila bränslen. Eftersom det stora behovet inte fullt ut kan ersättas med förnybar energi skulle en möjlig lösning kunna vara att efterfrågan på energi begränsas genom reglering. Det måste klargöras om kärnkraft är en lösning, men det är tveksamt, och representanten förespråkade i stället ökade investeringar i kärnfusion. Han nämnde även att städer inte är byggda på ett hållbart sätt och att det krävs finansiering för att omvandla och bygga om hållbar infrastruktur. Privatbilismen måste begränsas och allmännyttig kollektivtrafik för alla främjas. Avslutningsvis hänvisade han till problemet med föroreningen av grundvattnet och behovet av ordentliga begränsningar av industriers och stora jordbruksföretags vattenförorening.

Under den efterföljande diskussionen togs bidraget från den nyligen antagna reformen av den gemensamma jordbrukspolitikerna upp, särskilt till miljöstrukturen, och dess stöd till korta leveranskedjor, säkra och hälsosamma livsmedel och djurskyddet. Man betonade även behovet av att fokusera på en "rättvis omställning" och av att inrätta strukturella omställningsåtgärder, som är en av de idéer som fått mest stöd på den flerspråkiga digitala plattformen. Transportfrågan togs upp och behovet av ändrade beteendemönster för att använda mer miljövänliga transportslag.

Konferensen om Europas framtid

3. Diskussion om den tredje delrapporten från den flerspråkiga digitala plattformen

Beträffande punkten om presentationen av den tredje delrapporten från den flerspråkiga digitala plattformen gjorde deltagarna följande kommentarer:

- Ytterligare överväganden måste göras vad gäller en rättvis omställning. Genomförandet bör åtföljas av konsekvensbedömningar och begränsningsåtgärder för att skapa nya kvalitetsjobb. Nya gröna jobb kommer att kräva bra kollektivavtal.
- För att ta fram lösningar är det viktigt med utbildning (inbegripet utvidgning av EU:s befogenheter i detta avseende) och information liksom att fokusera på erfarenheter ur det verkliga livet.
- Man måste ta reda på hur EU:s lagstiftning kan hjälpa medborgarna att ändra sitt beteende, och man måste diskutera lösningar i stället för problem.

På grundval av en deltagarenkät behandlades dessutom fyra teman under diskussionerna: **energi, transport, hållbar och ansvarig konsumtion samt föroreningar**. Jordbruksfrågan sköts på grund av tidsbrist upp till det kommande mötet i arbetsgruppen och skulle diskuteras tillsammans med återstående teman.

Framlagda förslag som det uttalades åsikter både för och emot under diskussionen om följande:

1. Energi:

- Under omställningen från energi från fossila bränslen till förnybara energikällor bör man överväga kärnkraft.
- En första prioritering bör vara att minska energiförbrukningen.
- Maximalt utnyttjande av den småskaliga produktionens potential.
- Inga fler subventioner till fossila bränslen: gas och kärnkraft ska inte betecknas som gröna investeringar i taxonomin, och ingen finansiering till gasinfrastruktur i det nya lagstiftningspaketet om gas.
- Även vätgas, geotermi och biobränslen måste övervägas, behov av prisincitament, mobilisering av riskkapital.
- Jämförelse av fördelarna med och kostnaden för alla energikällor, i syfte att identifiera de som är effektivast så att medborgarna ska kunna fatta välgrundade beslut.

2. Transporter:

- Anpassa kryssningsflottorna. Förbättra järnvägsnätet. Uppmuntra cyklande. Främja delad mobilitet.
- Säkerställa tillgänglig, säker och ekonomiskt överkomlig mobilitet för alla - överväga olika och specifika mobilitetsbehov (landsbygd, låginkomstgrupper, personer med funktionsnedsättning, kvinnor). Samåkning.
- Begränsa alltför stor konsumtion/överkonsumtion av mobilitet (vad gäller turism).

3. Hållbar och ansvarig konsumtion

- Investera i energilagringssystem.

Konferensen om Europas framtid

- Göra el- och hybridfordon ekonomiskt överkomliga (priset fortfarande en central faktor för medborgarna).
- Utbilda, informera och upplysa (livslångt lärande).
- Använda miljövänligare förpackningar som är enklare att återvinna.
- Lägga ansvar på producenterna genom att reglera vad som kan saluföras och undvika att de lägger över sitt ansvar på konsumenterna/medborgarna.
- Stödja nedifrån och upp-initiativ och nedifrån och upp-lösningar som utvecklats av små och medelstora företag.
- Beakta en produkts hela livscykel och främja den cirkulära ekonomin, ge erkännande åt lokal produktion/EU-produktion, omlokalisera produktion inom EU.
- Koppla hållbar produktion till agendan för "Made in Europe". Tillämpa lokalt förankrad, grön offentlig upphandling.

4. Föreningar:

- En produkts påverkan under hela dess livscykel bör beaktas i kraven för utsläppande på EU:s marknad, vilket också är en drivkraft för importerade produkter och deras påverkan.
- I skolornas läroplaner bör det ingå upplysning om användningen av plast och icke återvinningsbara material.
- Ändring av avfallshanteringen för att stärka återvinning, bl.a. genom prissignaler (faktisk kostnad).
- Erkännande av skogarnas centrala roll för att sänka koldioxidnivåerna. Investeringar i omfattande återbeskogning för att bl.a. rena luften. Stärkande av föreningsstandarderna.
- Investeringar i teknik för att minska föroreningen av grundvattnet och övervaka farligare kemikalier.
- Krav på att marknadsaktörer ska säkerställa att importerade produkter följer EU:s miljö- och arbetslagstiftning.
- Användning av skatteincitament och subventioner för att styra föreningsmönstren (principen att förorenaren betalar), inbegripet för industrier där det inte är möjligt att helt undvika det, såsom inom jordbruk och fiske.
- Undvika internationell utkontraktering av avfallshandling och avfallsbehandling.

Avslutande kommentarer från ordföranden

Ordföranden meddelade att punkten "jordbruk" skulle skjutas upp till nästa möte i arbetsgruppen och tas upp tillsammans med punkterna om biologisk mångfald, landskap och byggverksamhet, subventioner och beskattning samt beteendeförändring och utbildning. Hon sa att hon hoppades att den nya mötesstrukturen hade gjort debatten mer dynamisk och satt medborgarnas åsikter i centrum.